

Вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, окрім спеціальної мети вказує на обставини, супутні їх здійсненню, – обман, шантаж і використання уразливого стану потерпілого. У статті, ці обставини передбачено як обов'язкові, але, як показує практика, почастишали випадки, коли вербування відбувається без обману, шантажу і не завжди з використанням уразливого стану, тобто потерпіла знала куди їде, навіщо і які умови роботи.

Враховуючи особливості конструкції ч. 1 ст. 149 КК України виникає невідповідність між цим положенням і частиною третьою примітки до цієї статті, оскільки частина перша статті вказує на використання уразливого стану особи, як обов'язкову ознаку вербування, переміщення, переховування, передачі або одержання з метою експлуатації. У той же час частина третя примітки передбачає, що відповідальність за вербування, переміщення, переховування, передачу, або отримання малолітнього або неповнолітнього за цією статтею повинна наставати незалежно від того, чи вчиненні такі дії з використанням обману, шантажу або уразливого стану осіб, або зі застосуванням чи погрозою застосування насильства, використання службового становища, або особою, від якої потерпілий був у матеріальній або іншій залежності.

Таким чином, ст.149 КК України є складною для розуміння через її логіко-граматичну будову. Якщо прибравши з обов'язкових ознак складу злочину обман, шантаж та уразливий стан як такі, можна дещо спростити, зокрема спосіб вчинення, водночас не збільшуючи і не зменшуючи коло суспільних відносин що підлягають кримінально-правовій охороні.

Список використаних джерел

1. Загальна декларація прав людини / [Електронний ресурс] – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015/conv
2. Митрофанов І.І. Поняття «торгівля людьми» // Актуальні проблеми боротьби з торгівлею жінками: матеріали міжнар. наук. практ. конф. – Донецьк, 2012. – С. 83-86.
3. Козак В.А. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми (аналіз складу злочину). – Х., 2003. – 21 с.
4. Степанов В.Г. Суспільно-небезпечні наслідки в кримінальному праві: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук. – М., 2006. – 18 с.
5. Созанський Т.І. Окремі проблеми застосування кримінального законодавства України, пов'язані зі способом вчинення злочину, передбаченого ст. 149 КК України /Т.І. Созанський // Актуальні проблеми боротьби з торгівлею жінками : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Донецьк, 2012. – С. 80-82.

Остапенко Катерина Сергіївна

*асистент кафедри кримінального права і процесу
Навчально-наукового Юридичного інституту
Національного авіаційного університету*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДІЯНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 426-1 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Верховна Рада посилила кримінальну відповідальність за військові злочини, передбачивши відповідну нову статтю 426-1 у Кримінальному кодексі України. Наразі її є де часто застосовувати. На сьогоднішній день в Україні хоч і не оголошено військового стану, проте ті події, які відбуваються на Сході України не можна назвати «мирними». А отже, якщо такі події мають місце бути, то виникають відповідні «відносини», тобто випадки, де потрібно застосувати відповідні норми кримінального Закону.

Так, ст. 426-1 КК України передбачає відповідальність за перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Об'єктом розглядуваного злочину є честь та гідність особи, а при застосуванні насильства щодо підлеглого – життя, здоров'я, воля, честь та гідність особи. Потерпілими від злочину можуть бути як військовослужбовці, так і цивільні особи [1].

Об'єктивна сторона злочину полягає в: а) перевищенні влади чи службових повноважень (ч. 1 ст. 426-1 КК України); б) застосуванні нестатутних заходів впливу щодо підлеглого (ч. 2 ст. 426-1 КК України); в) перевищенні дисциплінарної влади (ч. 2 ст. 426-1 КК України); г) застосування зброї (ч. 3 ст. 426-1 КК України); д) настанні тяжких наслідків (ч. 3 ст. 426-1 КК України). Нестатутними заходами впливу є дії військових начальників щодо підлеглих, котрі виходять за рамки відповідних положень військових статутів Збройних Сил, що визначають відносини між військовослужбовцями і згідно з якими, військова дисципліна зобов'язує кожного військовослужбовця дотримуватися визначених військовими статутами правил взаємовідносин між військовослужбовцями. Межі дисциплінарної влади військових начальників та порядок її застосування регулюються нормами військового законодавства.

Під насильством щодо підлеглого варто розуміти застосування щодо нього фізичного або психічного насильства, фізичне насильство при перевищенні влади чи службових повноважень може бути виражене в незаконному позбавленні волі, нанесенні удару, вчиненні дій, характерних для катування, заподіяння побоїв, легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень тощо. Психічне насильство при перевищенні влади чи службових повноважень може бути виражене у реальній погрозі заподіяння фізичного або іншого насильства щодо потерпілого чи його близьких.

Іншим перевищенням влади чи службових повноважень може бути будь-який інший вихід за їх межі, що не стосується розглянутих вище форм: організація чи підбурювання військовими начальниками підлеглих до вчинення злочинів; примушування підлеглих до вчинення незаконних дій (скажімо, тиск на потерпілого з вимогою забрати із правоохоронних органів заяву); незаконне притягнення підлеглого до матеріальної відповідальності; прийняття незаконних рішень про відстрочки від призову на строкову військову службу; надання незаконної відпустки за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо, коли це не пов'язано з перевищенням дисциплінарної влади; видання незаконного розпорядження про звільнення затриманих осіб (наприклад, тих, які намагалися незаконно перетнути державний кордон); неправомірне втручання в діяльність службових осіб чи державних органів з метою перешкодити виконанню ними своїх повноважень тощо [2].

Виходячи із зазначеного, можна чітко прослідкувати порядок кваліфікації таких злочинних діянь.

На даний момент у ЗМІ часто з'являються відомості про відкриття кримінальних проваджень стосовно керівництва окремих бригад Збройних сил і оперативних командувань за неналежне забезпечення бійців побутовими умовами. Де такі діяння як «неналежне забезпечення бійців побутовими умовами» кваліфікують як перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень, що на нашу думку не є правильним. В умовах сьогодення норми ст. 426-1 КК України варто застосовувати дуже обережно, оскільки санкції статті надзвичайно серйозні. На нашу думку, такі діяння (бездіяльність) набагато вірніше кваліфікувати за ст. 425 КК України «Недбале ставлення до військової служби».

З об'єктивної сторони цей злочин характеризується суспільно небезпечною бездіяльністю у вигляді недбалого ставлення до служби, суспільне небезпечними наслідками у вигляді істотної шкоди і причинним зв'язком між вказаними бездіяльністю і наслідками.

Недбале ставлення до служби передбачає невиконання або неналежне виконання військовою службовою особою своїх службових обов'язків через недбале чи несумлінне ставлення до них.

З суб'єктивної сторони злочин характеризується необережністю – злочинною самовпевненістю або злочинною недбалістю.

Тільки правильне розмежування складів злочинів і здійснення кримінально-правової кваліфікації злочинних діянь може гарантувати додержання законності і гарантування прав людини і громадянина в правовій державі.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України : за станом на 18.03.2016р. / Верховна Рада України. – Офіц. Вид. – К.: ПАЛИВОДА, 2016. – 207 с.

2. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України [текст] / За заг. ред. Литвинова О.М. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 536 с.

Падалиця Оксана Миколаївна

*студентка 4 курсу 3 групи
медичного факультету № 2*

*Національного медичного
університету імені О.О. Богомольця*

*Науковий керівник – професор
доктор медичних наук*

Бабкіна Олена Петрівна

*Кафедра судової медицини
та медичного права Національного
медичного університету
імені О.О. Богомольця*

ОСОБЛИВОСТІ МІННО-ВИБУХОВОЇ ТРАВМИ ВНАСЛІДОК СУЧАСНИХ БОЙОВИХ ДІЙ

Внаслідок військових конфліктів в тому числі і АТО на сході України, значного збільшення кількості терористичних актів відбулося зростання постраждалих із мінно-вибуховою травмою. Цей вид травми відноситься до найбільш важких видів бойової патології і травм мирного часу. Особливі механізми її виникнення обумовлюють формування значних ушкоджень м'яких тканин, кісток, суглобів з множинною локалізацією, часто – з повним руйнуванням або відривом одного і навіть декількох сегментів кінцівок, наявністю поєднаних ушкоджень органів грудей, живота, голови. Саме для таких поранень типові крайні ступені травматичного шоку, найбільш висока частота гострої масивної крововтрати, поліорганна недостатність. Тяжкість клінічного перебігу мінних уражень в гострому періоді травми посилюється частим розвитком ранніх і пізніх ускладнень, включаючи найнебезпечніші види загальної і місцевої хірургічної інфекції. Ці та інші особливості дають всі підстави виділити вибухову травму і її найбільш частий різновид – мінно-вибухову – в самостійний вид бойової хірургічної патології [1, 2].

Факторами вибуху, що спричиняють ушкодження є: продукти детонації вибухових речовин; ударна хвиля навколишнього середовища; осколки і частини вибухового пристрою; спеціальні уражаючі засоби; вторинні снаряди.

В даний час прийнято вважати, що мінно-вибухова травма (МВТ) – це вогнепальна поєднана травма (політравма), що виникає у людини в результаті імпульсного впливу комплексу уражаючих факторів вибуху інженерних мінних боеприпасів і характеризується як глибоким та